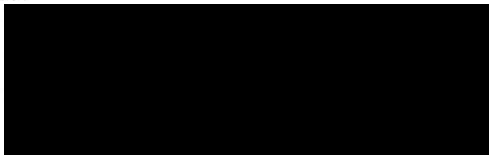

OIKAISUVAATIMUS

Oikaisuvaatimuksen tekijät:

1. [REDACTED]
2. [REDACTED]

Prosessiosoite:

Päätös, johon haetaan oikaisuvaatimusta

Konserni- ja tilajaoston päätös 22.1.2024 § 4

Oikaisuvaatimuksen sisältö

Vaadimme, että kaupunginhallitus kumoaa konserni- ja tilajaoston päätöksen 22.1.2024 § 4 siltä osin kuin se koskee messuhallin (Lahti- ja Vesijärvi halli) ostamista Spatium Toimitilat Oy:ltä.

Perustelut

Perusteena kaupunginhallituksen päätöksen kumoamiselle on kielletty EU:n valtiontuki. Unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön perusteella konserni- ja tilajaoston päätös messuhallin ostamisesta muodostaa SEUT 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun valtiontuen. Spatium Toimitilat Oy toimii toimitilojen omistajana ja hallinnoijana samoilla markkinoilla kuin monet yksityiset toimijatkin. Toimenpiteen luonteen arvioinnissa olennaista on se, että messuhallin ostamisella annetaan valikoivaa etua Spatium Toimitilat Oy:lle ja sillä vääristetään kilpailua.

Spatium Toimitilat Oy:n omistama messuhalli on vajaalla käytöllä ja tilojen päävuokralaisena toimivalta KOKO Lahti Oy:ltä on mittavat vuokrat. Liiketoimintana messuhallin omistaminen on haastavaa, minkä Spatium Toimitilat Oy on ilmeisesti itsekin todennut. Messuhallin siirtäminen kaupungin omistukseen tarkoittaisi tosiasiasa hallin siirtymistä verovaroin ylläpidettäväksi. Jaoston päätökseen ei sisälly selvitystä siitä, että kukaan yksityinen toimija olisi kiinnostunut messuhallin ostamisesta. Asiassa on esitetty selvitys hallin teknisestä arvosta, millä ei ole kuitenkaan käytännön merkitystä liiketaloudellisesti kannattamattoman kiinteistön osalta.

Euroopan unionin tuomioistuimen soveltamiskäytännössä on vakiintuneesti katsottu, että myös kunnan myöntämä tuki voi olla SEUT 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua valtiontukea. Tuen olemassaolon arvioinnissa on keskeistä se, että Spatium Toimitilat Oy on kaupungin messuhallin ostopäätöksellä saanut sellaista taloudellista etua, jota se ei olisi saanut tavanomaisissa kilpailuolosuhteissa tai tavanomaisilla markkinaehdoilla yksityisiltä rahoituslaitoksilta.

Unionin valtiontukisääntöjä sovelletaan vain toimenpiteisiin, jotka täyttävät kaikki unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa määrätyt kumulatiiviset edellytykset: 1) toimenpiteen on oltava valtion toteuttama ja rahoitettu valtion varoin, 2) siitä on oltava taloudellista etua tuensaajille, 3) edun on oltava valikoiva siltä osin kuin se suosii tiettyjä yrityksiä ja 4) toimenpiteen on vääristettävä tai uhattava vääristää kilpailua siten, että se voi vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan. Konserni- ja tilajaoston messuhallin ostamista koskevassa päätöksessä kaikki edellytykset täyttyvät.

Komission tiedonannon (2016/C 262/01) 66 kohdan mukaan perussopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu etu on mikä tahansa taloudellinen hyöty, jota yritys ei olisi saanut tavanomaisissa markkinaolosuhteissa, toisin sanoen ilman valtion toimenpidettä. Tiedonannon 67 kohdan mukaan ainoastaan toimenpiteen vaikutuksilla yritykseen on merkitystä, ei valtion toimenpiteen syyllä eikä tavoitteella. Edusta on kyse aina, kun yrityksen taloudellinen tilanne paranee sellaisen valtion toimenpiteen johdosta, jonka ehdot poikkeavat tavanomaisista markkinaehdoista. Tämän arvioimiseksi yrityksen taloudellista asemaa toimenpiteen jälkeen olisi verrattava sen taloudelliseen tilanteeseen, jos toimenpidettä ei olisi toteutettu.

Tiedonannon 76 kohdan mukaan markkinataloustoimijatestin tarkoituksena on selvittää, onko valtio myöntänyt yritykselle etua, koska se ei ole toiminut markkinataloustoimijan tapaan kyseisessä transaktiossa. Tässä suhteessa ei ole merkitystä sillä, muodostaako toimenpide julkisyhteisöjen kannalta järkevän tavan yhteiskuntapolitiikkaan (esimerkiksi työllisyys) liittyvien tavoitteiden saavuttamiseksi. Vastaavasti tuensaajan kannattavuus tai kannattamattomuus ei ole sinänsä ratkaiseva tekijä määritettäessä, onko kyseinen taloudellinen transaktio markkinaehtojen mukainen. Ratkaisevaa on se, ovatko julkisyhteisöt toimineet, kuten markkinataloustoimija olisi toiminut vastaavassa tilanteessa. Jos näin ei ole, tuensaajayritys on saanut taloudellista etua, jota se ei olisi saanut tavanomaisissa markkinaolosuhteissa ja jonka johdosta sen tilanne on edullisempi kuin sen kilpailijoiden.

Tiedonannon 78 kohdan mukaan sitä, onko valtion toimenpide markkinaehtojen mukainen, on tutkittava etukäteen niiden tietojen perusteella, jotka olivat saatavilla toimenpiteestä päätettäessä. Tiedonannon 79 kohdan mukaan, jos jäsenvaltio väittää, että se toimii markkinataloustoimijana, mutta tästä on epäilyjä, jäsenvaltion on toimitettava todisteita, joista käy ilmi, että päätös kyseisen transaktion toteuttamisesta tehtiin sellaisten taloudellisten arviointien perusteella, jotka samankaltaisissa olosuhteissa rationaalisesti toimiva markkinataloustoimija (jonka ominaisuudet vastaavat kyseisen julkisen elimen ominaisuuksia) olisi tehnyt määrittääkseen transaktion kannattavuuden tai taloudelliset edut.

Kunnan viranomaisen, tässä tapauksessa konserni- ja tilajaoston, päätöksen esittelytekstissä tai valmisteluasiakirjoissa tulisi kuvata menettely, jolla on selvitetty mahdollisen tuen määrä ja laatu (hyväksyttävyyden peruste) tai jolla todetaan, että päätös ei sisällä valtiontukea.

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 108 artiklan 3 kohdan mukaan komissiolle on annettava tieto tuen myöntämisestä tai muuttamista koskevasta suunnitelmasta niin

ajoissa, että se voi esittää huomautuksensa. Jos komissio katsoo, että tällainen suunnitelma ei 107 artiklan mukaan sovellu sisämarkkinoille, se aloittaa 2 kohdassa tarkoitetun menettelyn viipymättä. Jäsenvaltio, jota asia koskee, ei saa toteuttaa ehdottamiaan toimenpiteitä ennen kuin menettelyssä on annettu lopullinen päätös. Tästä syystä konserni- ja tilajaoston päätöksen täytäntöönpano ennen sen lainvoimaisuutta on laitton.

Kuntalain 143 §:n mukaan täytäntöönpanoon ei saa ryhtyä, jos oikaisuvaatimus tai valitus käy täytäntöönpanon johdosta hyödyttömäksi.

Lahdessa 18.2.2024

